

NIEUWE KERNDOELEN

Samen op weg naar nieuwe kerndoelen

Voor verschillende vakken worden de komende periode nieuwe kerndoelen vastgesteld. Wat betekent dat voor scholen en voor leerlingen? Wat is de rol van Malmberg hierbij? En waarom is het belangrijk om als school op de hoogte te blijven? Lees er meer over in dit artikel.

Wat zijn kerndoelen?

Om bij het begin te beginnen: wat zijn kerndoelen? Kerndoelen beschrijven globaal welke inhoud aan bod moet komen in het onderwijs. Daarmee vormen de kerndoelen, samen met de referentieniveaus voor taal en rekenen, de wettelijke kaders voor de inhoud van het onderwijs. De kerndoelen zijn bewust globaal beschreven, zodat scholen zelf hun onderwijs vorm kunnen geven.

Waarom worden de huidige kerndoelen vernieuwd?

De huidige kerndoelen zijn vastgesteld in 2006 en worden gezien als verouderd, te vaag en te vrijblijvend. Bovendien wil de overheid dat leerlingen beter voorbereid worden op de toekomst, met een sterke nadruk op basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven en rekenen. Daarom is SLO nu in opdracht van het ministerie van OCW bezig om per vakgebied nieuwe kerndoelen uit te werken, in nauw overleg met het onderwijs en het ministerie. SLO houdt daarbij onder meer rekening met de ervaringen met de huidige kerndoelen en actuele ontwikkelingen in de maatschappij en binnen het onderwijs.

Wat verandert er aan de kerndoelen?

De nieuwe kerndoelen besteden meer aandacht aan de basisvaardigheden die de afgelopen jaren onder druk zijn komen te staan: lezen, schrijven en rekenen. Verder gaan ze in op actuele maatschappelijke thema's, zoals digitalisering, burgerschap en duurzaamheid. Doordat kaders voor deze thema's nu ontbreken, verschilt het aanbod voor burgerschap en digitale geletterdheid van school tot school. Het is dus belangrijk dat daar kerndoelen voor komen, zodat scholen concrete kaders krijgen om hun onderwijs vorm te geven.

Binnen de nieuwe kerndoelen ligt de nadruk meer op samenhang, binnen én tussen de leergebieden. De nieuwe kerndoelen worden daarnaast duidelijker uitgewerkt met handige doelzinnen, voorbeelden en concrete doelen:

- Aanbodsdoelen beschrijven wat er van scholen wordt verwacht.
- Beheersingsdoelen beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen.
- Ervaringsdoelen beschrijven welke inspanning er van leerlingen wordt verwacht.

Hoe worden de nieuwe kerndoelen vastgesteld?

SLO werkt per leergebied eerst conceptkerndoelen uit. Die worden voorgelegd aan een grote groep leraren en schoolleiders uit het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs. Ook de wetenschappelijke Curriculumcommissie brengt een advies uit. Vervolgens bekijkt SLO alle feedback zorgvuldig en past zij de conceptkerndoelen waar nodig aan. Daarmee liggen er straks voor alle leergebieden weloverwogen en goed onderbouwde definitieve conceptkerndoelen, die – als de politiek akkoord is – worden vastgelegd in wet- en regelgeving. Op dat moment zijn de kerndoelen definitief vastgesteld en wettelijk verplicht.

Wat wordt er van scholen verwacht?

Na een overgangperiode moeten scholen hun onderwijs op de definitieve kerndoelen hebben aangepast. De voorbereidingen om het aanbod daarop aan te laten sluiten, zijn al in volle gang. Scholen die methodes van Malmberg gebruiken, maken het zichzelf makkelijk. Onze methode-experts volgen de actualisatie van de kerndoelen op de voet en zijn gedurende het hele traject op de hoogte van alle ontwikkelingen. Zij actualiseren waar nodig (onderdelen van) de nieuwste versies van onze methodes en passen de leerlijnen aan, zodat die naadloos aansluiten op de nieuwe kerndoelen. Daardoor zijn scholen die deze methodes gebruiken er zeker van dat ze klaar zijn voor de toekomst.

Zijn scholen verplicht om met een methode te werken?

De kerndoelen geven aan waar het onderwijsaanbod aan moet voldoen. Je kunt er als school voor kiezen om je onderwijsaanbod zelf in te richten. Op dit moment zijn er echter nog geen leerlijnen uitgewerkt voor de nieuwe kerndoelen. SLO gaat hier wel mee aan de slag, zodat scholen die eigen materialen willen samenstellen die leerlijnen als ondersteuning kunnen gebruiken. Naar verwachting komen deze leerlijnen pas beschikbaar op het moment dat de wettelijke verplichting al ingaat.

Waar staan we nu?

De huidige kerndoelen worden de komende periode allemaal geactualiseerd en aangevuld, in nauwe samenwerking met het onderwijs en het ministerie van OCW. Dat gebeurt zorgvuldig en gefaseerd, omdat veel leergebieden met elkaar samenhangen. Dit is de huidige stand van zaken:

- In september 2024 zijn de eerste sets definitieve conceptkerndoelen voor **Nederlands** en voor **rekenen/wiskunde** aangeboden aan het ministerie. Deze sets zijn echter nog niet aangenomen en worden door SLO aangepast, onder andere om nog meer samenhang aan te brengen.
- In maart 2024 zijn de conceptkerndoelen **burgerschap** en **digitale geletterdheid** opgeleverd. Die worden nu door heel Nederland in de praktijk getest en naar verwachting voor de zomer van 2025 definitief gemaakt en aangeboden aan het ministerie.
- In november 2024 zijn de conceptkerndoelen voor de **moderne vreemde talen, mens en maatschappij, mens en natuur, kunst en cultuur** en **bewegen en sport** opgeleverd. Ook die worden nu door heel Nederland getest.

Via www.malmberg.nl blijf je op de hoogte van de actuele ontwikkelingen. De komende tijd laten we met artikelen en interviews met deskundigen zien hoe we zorgen voor een soepele overgang naar de nieuwe kerndoelen.